

Tantárgy neve: Állatökológia	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : választható	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50/50 (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám a: 14 óra előadás és 14 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők :	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok : hallgató házi dolgozat	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tantárgy oktatásának általános célja: Az ökológia általános kutatómódszertanának, kérdésfeltevésének és alapfogalmainak elsajátítása után az állatvilág és az abiogén és biogén környezeti tényezők kapcsolatrendszerének, valamint az ökológia gondolkodásmódnak és problémamegoldásnak a megismertetése az állatvilággal kapcsolatos természetvédelmi, és gazdálkodási tevékenységek kapcsán. A széles értelemben vett állati viselkedés (létfenntartás és fajfenntartás) ökológiai szempontú mozgatórugóinak megismertetése. 1. Szünbiológiai és ökológiai alapfogalmak. Szupraindividuális szerveződési szintek, és azok jellemzése. 2. Környezeti elemek és az állatok kapcsolata: a levegő, a fény, a hőmérséklet, a víz, a talaj. 3. Intra- és interspecifikus kompetíció. 4. Herbivoria. 5. Predáció. 6. Mutualizmus és egyéb populációs kapcsolatok. 7. Fajfenntartás az állatvilágban. 8. Állati társadalmak. 9. Életmenet stratégiák. 10. Állati érzékelés. 11. Kommunikáció az állatvilágban. 12. Táplálkozási stratégiák. 13. Túélés szélsőséges körülmények között. 14. Állatökológia a gyakorlatban: természetes populációk korlátozása, hasznosítása, védelme.	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok	
A gyakorlat általános célja az elméleti ismeretekhez kapcsolódó gyakorlati példák ismertetése, valamint egy-egy állatökológiai témakör önálló hallgatói feldolgozása, és abból prezentáció bemutatása. 1. Intraspecifikus kompetíciós közösség-szervező szerepe. 2. Interspecifikus kompetíciós közösség-szervező szerepe. 3. Herbivor kapcsolatok közösség-szervező szerepe. 4. Predációs kapcsolatok közösség-szervező szerepe. 5. A parazitizmus evolúciós jelentősége és közösség-szervező szerepe. 6. Mutualista kapcsolatok közösség-szervező szerepe. 7. Állati érzékelés. 8. Túélés extrém körülmények között. 9. Urbanizálódó állatvilág.	

10. Zoonózisok. 11. Hallgatói előadások I. 12. Hallgatói előadások II. 13. Hallgatói előadások III. 14. Hallgatói előadások IV.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
1. Szentesi Árpád és Török János (1997): Állatökológia. Kovásznai Kiadó, Budapest 2. Bakonyi Gábor (szerk.) (2003): Állattan, Egyetemi tankönyv, Mezőgazda kiadó
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudás: – Ismeri és érti ökológiai megközelítésben az állatvilág kapcsolatrendszerét, az élő természetben lejátszódó folyamatokat, a köztük lévő összefüggéseket, és azokat alkotó módon tudja alkalmazni. – Ismeri, érti szakterülete speciális szókincsét, magyar és idegen nyelven egyaránt. b) képesség: – Képes természetvédelmi és ökológiai hatástanulmányok elkészítésére. – Képes szakmailag megalapozott vélemény, saját álláspont kialakítására és annak vitában történő megvédésére természetvédelemmel összefüggő társadalmi és gazdasági kérdésekben. – Képes értő, elemző módon szakterülete meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát követni, megszerzett ismereteit szintetizálni. – Képes a szakmai problémák azonosítására, azok sokoldalú megközelítésére, valamint a megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására. – Képes szakterületén írásban és szóban megnyilvánulni, vitában részt venni. c) attitűd: – Környezettudatos magatartás jellemzi. – Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására. – Véleményét szakmai alapokon hozza meg, azokat következetesen képviseli. – A természetvédelem legfontosabb kérdései kapcsán integrálja a tudományos, ökológiai szemléletmódot. d) autonómia és felelősség: – Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket, valamint vállalja döntéseinek következményeit. – Partner a szakmai és szakterületek közötti együttműködésben. – Kellő gyakorlat megszerzése után felelős vezetői feladatokat lát el.
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kozák Lajos, egyetemi adjunktus, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -
Évközi ellenőrzés módja:
-
Számonkérés módszereinek részletei:
Félév végén zárthelyi dolgozattal van lehetőség megajánlott jegy szerzésre. Amennyiben ez elégtelen, vagy nem kerül megírásra, akkor a vizsgaidőszakban írásbeli vagy szóbeli vizsga a

kiadott tételsor alapján.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A hallgatói kiselőadás megtartása.

Vizsgakérdések, tételsor:

1. Az ökológia fogalma, ökológiai indikáció, ökológiai limtáció, ökológiai valencia.
2. A szupraindividuális szerveződési szintek, a populáció fogalma, tulajdonságai.
3. A társulások fogalma, idő- és térbeli szerkezete.
4. A fény mint abiogén környezeti tényező az állatok szempontjából.
5. A hőmérséklet mint abiogén környezeti tényező az állatok szempontjából.
6. A levegő mint abiogén környezeti tényező az állatok szempontjából.
7. A víz mint abiogén környezeti tényező az állatok szempontjából.
8. A talaj és a domborzat mint abiogén környezeti tényező az állatok szempontjából.
9. Intraspecifikus kompetíció, denzitásfüggés.
10. Interspecifikus kompetíció, instabil és stabil együttélés.
11. Kompetícióról általában, kompetíciós stratégiák.
12. Herbivoria, a növény védekezése – a növényevő válasza.
13. Predáció, hatásai a préda és a predátor populáción.
14. Parazitizmus.
15. Mutualizmus.
16. 0,+ és 0,- kapcsolatok.
17. Kórokozók és kártevők elleni kémiai és biológiai védekezés összehasonlítása.
18. Természetes populációk hasznosításának problémái, hasznosítási modellek.